

Saamen kielten etäyhteyksiä hyödyntävä opetus

Anni-Sofia Niittyvuopio, hankepäällikkö, Utsjoen kunta
Arla Magga, hankekoordinaattori, Saamelaiskäräjät

Saamen kielten etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen pilotihanke
Sámegielaideid gáiddusoahpahusa pilohtafidnu
Sámikielái káidusmáttáttás piiloothaahá
Sää'mkieli ougglašmátt'áđežž pilotta'ňkkös

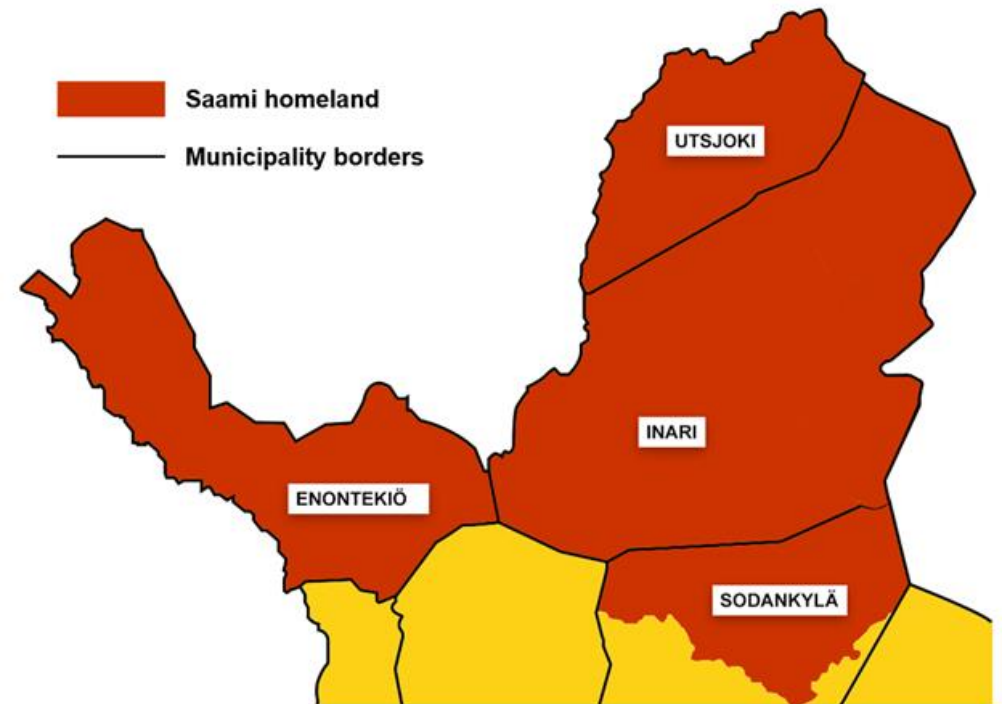

SÁMEDIGGI
SÁMITIGGE
SÄÄ'MTE'GG
SAAMELAISKÄRÄJÄT

Opetus- ja
kulttuuriministeriö

Saamen kielten opetuksen tilanne

- Suomessa puhutaan kolmea saamen kieltä, kaikki uhanalaisia
 - Inarin- ja koltansaamen kielillä 300–450 puhujaa
- Perusopetuslaki (628/1998) turvaa saamen kielten opetuksen kotiseutualueella
- **Noin 75 %** saamelaislapsista asuu kotiseutualueen ulkopuolella (2 000 lasta)
- **Noin 15 %** kotiseutualueen ulkopuolella asuvista lapsista on saamen kielen opetuksen piirissä (200 lasta)
- Opetuksen järjestäjät päättävät, tarjoavatko ne opetusta – kunnilla ei velvoitetta, kannustavaa rahoitusta tai välttämättä tietoa saamen kielten tilanteesta
 - Jokaisessa koulussa voi olla saamelaisoppilaita, heitä ei vain huomata

Saamen kielten etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen pilottihanke

- Hanketta hallinnoi ja johtaa Utsjoen kunta, koordinoi Saamelaiskäräjät ja rahoittaa opetus- ja kulttuuriministeriö
- Tavoitteena turvata ja vakiinnuttaa saamen kielten opetus saamelaisten kotiseutualueen ulkopuolella
 - Mahdollisimman moni saamelaislapsi ja -nuori opetuksen piiriin
 - Opetuksen vakiinnuttaminen
- Hanke kehittää saamen kielten etäyhteyksiä hyödyntävän opetuksen pedagogisia ja teknisiä ratkaisuja
- **Kansallisen koulutuksen arviointikeskus toteuttaa vuoden 2022 aikana arvioinnin hankkeen toimintamallin toimivuudesta**
 - Tuloksia hyödynnetään toiminnan vakinaistamista pohdittaessa

Hankkeen opetus

- Perusopetusta ja lukiokoulutusta täydentävää saamen kielen opetusta 2 h/vko
 - Inarinsaame, koltansaame, pohjoissaame
- Oppilaat jaetaan kieli- ja ikätason mukaisiin opetusryhmiin
- Opetus Microsoft Teams ja OneNote -ympäristöissä
- Oppilaat saavat erillisen todistuksen osallistumisesta täydentävään opetukseen (poikkeuksena Oulu)
- Ilmoittautuminen 31.3. mennessä osoitteessa <https://uusi.kuntapalvelut.fi/saamenetaopetus/fi/>
- Opetukseen osallistumisesta sovitaan ilmoittautumisajan päätyttyä opetuksen järjestäjän kanssa

Saamen kielten etäopetus 2021–22

● Opetuksen järjestäjät

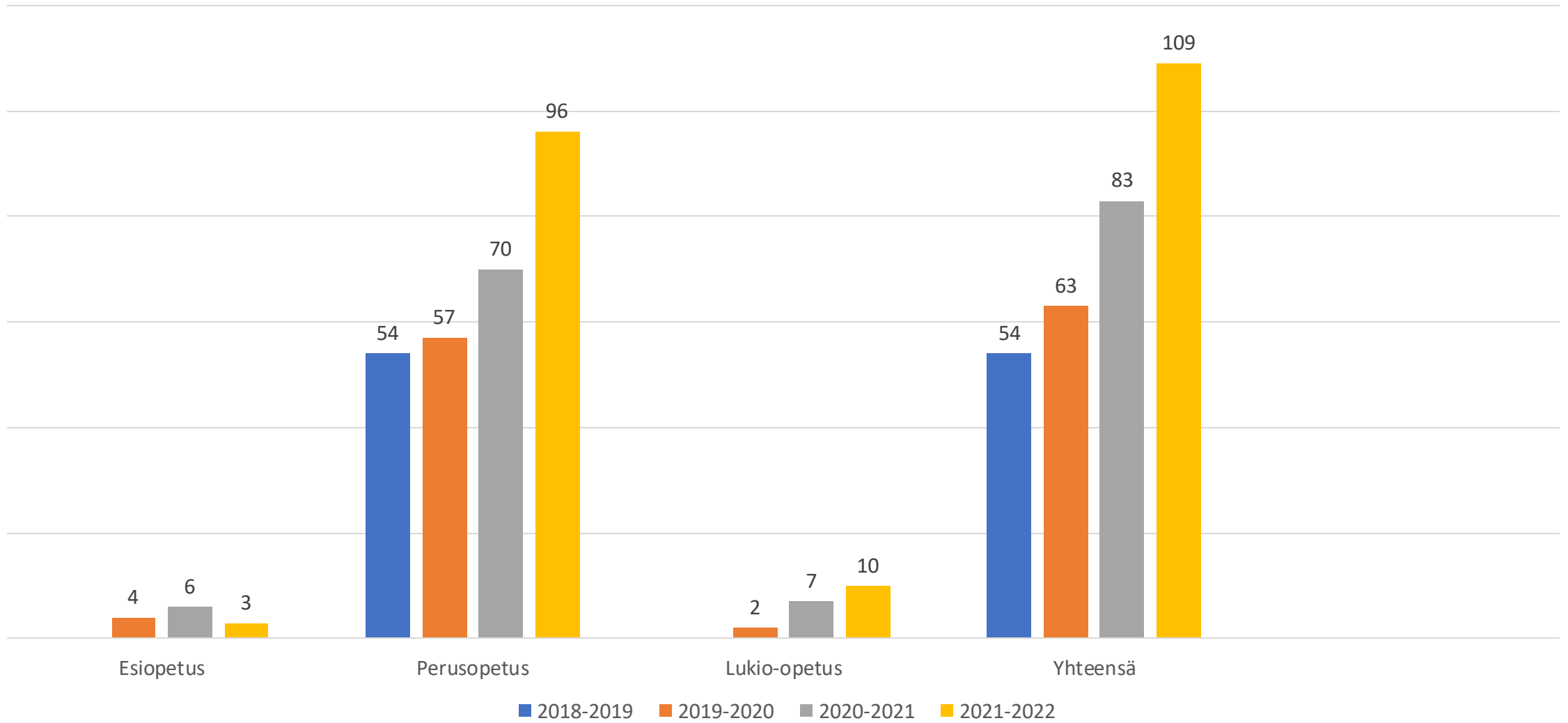

Oppilaat ja opettajat

- Opetuksen järjestäjiä 40, kouluja 75
- Oppilaita noin 110
 - Inarinsaamessa 33 oppilasta
 - Koltansaamessa 16 oppilasta
 - Pohjoissaamessa 60 oppilasta
- Opettajat
 - Inarinsaame: päätoiminen opettaja
 - Koltansaame: sivutoiminen opettaja
 - Pohjoissaame: päätoiminen ja sivutoiminen opettaja

Kuva: Studio Borga, 2022

Oppilaiden määrän kehitys 2018-2021

Etäopetus lapsen näkökulmasta

- Saamelainen pedagogiikka
 - Kokonaisuus (holistisuus)
 - Lapsi on tasavertainen toimija opetustilanteessa
- Kielikylpymetodi ja vuorovaikutus
 - Positiivisuus ja kannustaminen
 - Katseiden, ilmeiden ja eleiden merkitys
 - Turvallisuuden tunne – ryhmäytyminen
 - Oppilaiden ääni – kuulumisten vaihtaminen
- Mikropedagogiikka ja rutiinit
 - Oppitunnit jaetaan 5 min aktiviteetteihin
- Elinikäisiä tuttuja ja kavereita sekä yhteenkuuluvuuden tunteita

Etäopetuksen vastuunjako

- **Opetuksen järjestäjä** vastaa oppilaan oikeuksien toteutumisesta
- **Koulu** huolehtii perusopetukseen osallistuvalla oppilaalla etäopiskeluun tarvittavat opiskeluvälineet ja rauhallisen työskentelytilan
 - Koulun IT-tuki vastaa oppilaan koneelle tehtävistä esiasennuksista
 - Koulu nimeää etäopetuksen ohjaajan, joka toimii oppilaan tukena etäoppitunnilla
 - Ohjaaja vastaa turvallisesta ja rauhallisesta opiskeluympäristöstä etäoppituntien aikana sekä teknisten ongelmien ratkomisesta
- **Huoltaja** luo oppilaalle puitteet säännölliselle opiskelulle sekä tukee ja rohkaista aktiiviseen opiskeluun ja oppimiseen
- **Saamen opettaja** vastaa laadukkaasta opetuksesta ja arvioinnista sekä yhteydenpidosta koteihin
- **Hankkeen työntekijät** vastaavat mm. opetusryhmien ja lukujärjestyksen laadinnasta, oppimateriaalitilauksista, tiedottamisesta ja yhteydenpidosta kouluihin ja koteihin, oppilaiden O365-tunnuksista

Etäopetuksen oppimateriaalit

- Saamelaiskäräjien koulutus- ja oppimateriaalitoimisto tuottaa ja lahjoittaa oppimateriaalit
- Pelillisuus ja tehtäväsivustot
 - Kahoot, Quizlet, Wordwall, Bingobaker
- Saamenkielisten tv-ohjelmien ja elokuvien hyödyntäminen opetuksessa
 - mm. Unna Junná, Skábmagovat/Kaamoskuvat

Inarinsaamenkieliset oppimateriaalit

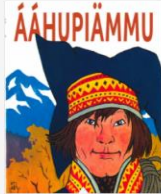
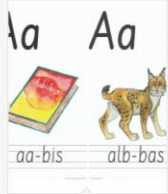

OPPIMATERIAALIEN HAKU

Etsi tuotteita...

Haku

OSASTOT

- Avoimet digimateriaalit
- **Inarinsaamenkieliset oppimateriaalit**
 - Äänikirjat
- Ammatillinen koulutus
 - Digimateriaalit
 - Esiopetus
 - Lukio
- Luokat 1-6
- Luokat 7-9

 <p>Ááhupiämmu; digitaalinen äänikirja</p>	 <p>Aakostaulut inarinja pohjoissaame 0,00 €</p>	 <p>ALIAS 20,00 €</p>	 <p>Anarás pivtástem 35,00 €</p>	 <p>Anaráslavluuh</p>
 <p>Aune Kuuva: Piiččus – Párnáilaavlákirje</p>	 <p>Čiivšá čivgá čii 3,00 €</p>	 <p>Čuovváivi peivikirje 17,00 €</p>	 <p>Forum 5, digipakkeet 25,00 €</p>	 <p>Forum ohtsáškodeoppá I DIGIPAKKEET</p>

Kuva: <https://www.samediggi.fi/toiminta/koulutus-ja-oppimateriaali/>

Pedagoginen kehittäminen

- Gávpotfearán-mobiilipeli kolmella saamen kielellä
- Lasten sanavalta ja toimijuus (ADVOST) - tutkimushanke
 - Etäopetuksen kehittäminen lapsen näkökulmasta
 - Luontopedagogiikka, leikki ja tarinankerronta
- Tulossa digisanakirja kolmella saamen kielellä (Oopâ saaniid)
- Yhteistyö muiden saamen opettajien ja hankkeiden kanssa

Takkâ! Spä'sseb! Giitu! Kiitos!

Anni-Sofia Niittyvuopio, hankepällikkö
Utsjoen kunta

anni-sofia.niittyvuopio@edu.utsjoki.fi

Arla Magga, hankekoordinaattori
Saamelaiskäräjät

arla.magga@samediggi.fi

Nettisivut: www.saamenetaopetus.com

Facebook: <https://www.facebook.com/saameaetayhteyksin>

Ilmoittautuminen : <https://uusi.kuntapalvelut.fi/saamenetaopetus/fi/>